

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Montażysta reprodukcyjny (732107)

Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Montażysta reprodukcyjny (732107)

Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Montażysta reprodukcyjny (732107)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [761]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/10/DziennikDolnoslaski_nr_0_pre-press_in_Norway.jpg [dostęp: 31.03.2019].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	7
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	8
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	10
3.1. Zadania zawodowe	10
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie montażu ręcznego form kopiowych	10
3.3. Kompetencje społeczne.....	11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	11
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	15
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	16
7. SŁOWNIK POJĘĆ	17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	20

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Montażysta reprodukcyjny 732107

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Montażysta form drukarskich.
- Montażysta form wklęsłodrukowych.
- Montażysta fotopoligraficzny.
- Montażysta klisz chemigraficznych.
- Montażysta kopista offsetowy.
- Montażysta litograficzny.
- Montażysta offsetowy.
- Montażysta składów.
- Montażysta wklęsłodrukowy.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 7321 Pre-press technicians.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Kamil Berger – Ekspert niezależny, Polkowice.
- Franciszek Koncur – Koncur Group, Polkowice.
- Alicja Koterska – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Zdzisław Czajka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Maciej Gruza – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Klaudia Gumieniak – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Urszula Jeruszka – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Barbara Sajkiewicz – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Magdalena Grabkowska – Ekspert niezależny, Polkowice.
- Justyna Koncur – Art K Group, Polkowice.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Jakub Gontarek – Rada Programowa ds. Kompetencji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa.
- Michał Ślusarczyk – Związek Rzemiosła Polskiego, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Montażysta reprodukcyjny zajmuje się montowaniem form kopiowych²⁰ poprzez naklejanie negatywów²¹ lub diapozytywów³ na podłoże przezroczyste, karton, płytę metalową lub tworzywo sztuczne bądź gumowe. Zmontowana przez niego forma kopiowa⁷ służy do utworzenia formy drukowej⁶, czyli części maszyny drukującej, która przyjmuje farbę i przekazuje ją na podłoże drukowe. Wykonywane przez niego czynności należą do prac przygotowawczych do druku w pracowni poligraficznej²⁹.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Montażysta reprodukcyjny zajmuje się ręcznym wykonywaniem montażu form kopiowych na podstawie karty zamówieniowo-dyspozycyjnej i makiety wydawniczej. Montaż form kopiowych wykonuje z negatywów lub diapozytywów kreskowych lub siatkowych, na materiałach przezroczystych (folie montażowe⁵, płyty szklane), kartonach, tworzywach sztucznych i gumowych oraz płytach metalowych, używając w tym celu stołów montażowych³⁶ oraz innych specjalistycznych urządzeń i przyrządów. Montażysta reprodukcyjny jest członkiem zespołu wykonującego prace przygotowawcze do druku w pracowni poligraficznej i odpowiada za konkretny etap tych prac. Wykonywane przez niego czynności wymagają wiedzy z zakresu poligrafii, ale również ogromnej precyzji, zręczności rąk i palców oraz doskonałego wzroku.

Ze względu na rozwój technologii w dziedzinie poligrafii ręczny montaż form kopiowych jest obecnie stosowany w niewielu zakładach poligraficznych. Czynności należące niegdyś do montażysty reprodukcyjnego są obecnie najczęściej wykonywane z użyciem zautomatyzowanych urządzeń i komputerów, co pozwala uzyskać mniej zmienne, bardziej przewidywalne, szybsze i tańsze efekty drukowania. W związku z powyższym wykwalifikowani montażysty reprodukcyjni, jeśli chcą zwiększyć swoją konkurencyjność na rynku pracy, muszą rozwijać swoją wiedzę i umiejętności z zakresu nowoczesnych technik druku i nabywać nowe kompetencje zawodowe, np. w zawodach pokrewnych operator DTP⁴ lub operator skanera poligraficznego³⁵.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** wykonuje pracę polegającą m.in. na:

- zapoznawaniu się z kartą zamówieniowo-dyspozycyjną i makietą wydawniczą,

- wykonywaniu schematu rozmieszczenia³⁴ kolumn, użytków montażowych⁴² oraz znaków kontrolnych⁴⁴ na stole montażowym przez nałożenie na folię z dokładną podziałką i przyklejenie do niej taśmą materiału przezroczystego,
- montażu formy kopiowej podstawowej, zawierającej najbardziej widoczny rysunek konturowy,
- wykorzystywaniu formy kopiowej podstawowej do pasowania użytków przy montowaniu dalszych form z kompletu,
- montażu poszczególnych kolorów metodą nakładania kolejnych folii przezroczystych na formę kopiową podstawową, z zachowaniem dopasowania znaków kontrolnych,
- montażu formy kopiowej konturowej na przezroczystym podłożu poliestrowym pokrytym warstwą światłoczułą³⁸,
- montażu form z tworzyw sztucznych lub gumy, otrzymanych przez wulkanizację matryc, na urządzeniach montażowych, tak aby nakleić je na cylindry drukujące maszyn fleksograficznych¹⁸,
- montażu klisz chemigraficznych¹¹ metalowych kreskowych oraz kompletów klisz otrawionych⁴⁰ do druku wielobarwnego na podstawki metalowe lub drewniane, na frezarce⁹ poziomej i pionowej oraz na innych stosowanych narzędziach służących do obróbki mechanicznej klisz,
- montażu form przez przenoszenie rysunku na formę kartonową za pomocą nakłuwania rylcem lub igłą, do przeniesienia formy na kamień litograficzny¹⁰,
- kontrolowaniu jakości montażu poprzez wykonanie próbnych odbitek drukarskich oraz ewentualnej korekcie montażu, jeśli pojawi się taka potrzeba,
- umieszczaniu na marginesie formy montażowej metryczki¹⁹ z koniecznymi informacjami, takimi jak numer zamówienia, opis formy montażowej oraz nazwisko wykonawcy,
- przestrzeganiu zarządzeń i instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska oraz zasad ergonomii.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Montażysta reprodukcyjny wykonuje swoje obowiązki w zamkniętych pomieszczeniach pracowni poligraficznej, a jego stanowisko pracy znajduje się zwykle w wydzielonej części tej pracowni, nazywanej przygotowalnią. W przygotowalni oprócz montażysty reprodukcyjnego przy odrębnych stanowiskach pracują również inne osoby, wykonujące prace przygotowawcze do druku, na przykład fotograf reprodukcyjny czy kopista. W przygotowalni musi znajdować się oddzielne, ciemne pomieszczenie, ze względu na szerokie zastosowanie materiałów światłoczułych w procesie pracy.

Pomieszczenia, w których pracuje montażysta reprodukcyjny, muszą być bardzo dobrze oświetlone światłem zbliżonym do naturalnego, wentylowane i ogrzewane. Ponadto musi być w nich utrzymywana odpowiednia wilgotność. Takie warunki są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania maszyn i urządzeń poligraficznych, ale także ze względu na precyzyjny charakter czynności wykonywanych przez pracowników pracowni poligraficznej. Montażysta reprodukcyjny wykonuje swoją pracę przede wszystkim w pozycji stojącej, co może być uciążliwe, podobnie jak hałas, którego źródłem są maszyny i urządzenia poligraficzne.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Montażysta reprodukcyjny w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- stół montażowy,

- stół podświetlony³⁷,
- pulpit montażowy³²,
- taśmy montażowe³⁹,
- perforatory (dziurkacze)²⁸,
- listwy pasujące¹⁴,
- kołki do pasowania¹²,
- liniały miernicze¹³,
- lupe montażową¹⁵,
- wziernik montażowy⁴³,
- cyrkiel drążkowy²,
- przykrawarkę³¹,
- nożyk montażowy²²,
- frezarki poziome i pionowe,
- maszyny fleksograficzne.

Organizacja pracy

Montażysta reprodukcyjny swoją pracę wykonuje najczęściej w trybie jednozmianowym, od poniedziałku do piątku, średnio przez 8 godzin dziennie. W wyjątkowych sytuacjach czas jego pracy może ulec wydłużeniu, na przykład ze względu na konieczność terminowej realizacji szczególnie pracochłonnego zlecenia.

Zadania wykonywane przez montażystę reprodukcyjnego stanowią jeden z elementów wieloetapowego procesu. W związku z powyższym samodzielnie wykonuje czynności leżące w zakresie jego kompetencji i bierze za nie indywidualną odpowiedzialność, ale jednocześnie stanowi część zespołu, tworzonego przez załogę zakładu poligraficznego. Ostateczny rezultat pracy zależy od współpracy poszczególnych członków tego zespołu.

Podczas wykonywania swoich obowiązków montażysta reprodukcyjny kontaktuje się i podejmuje ścisłą współpracę z pozostałymi członkami załogi zakładu poligraficznego. Zespół pracowników wykonujących prace przygotowawcze do druku jest zarządzany i nadzorowany przez kierownika (którym może być na przykład pracownik w zawodzie inżynier poligrafii lub technik poligraf).

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Montażysta reprodukcyjny w trakcie wykonywania pracy narażony jest m.in. na zagrożenia:

- mechaniczne (ich źródłem mogą być urządzenia i maszyny drukarskie: offsetowe¹⁷, arkuszowe¹⁶ i inne, do mechanicznej obróbki klisz),
- promieniowaniem optycznym, którego źródłem mogą być niektóre z urządzeń poligraficznych,
- chemiczne (środki chemiczne stosowane w poligrafii),
- foniczne (hałas, którego źródłem są pracujące maszyny i urządzenia poligraficzne),
- porażenia prądem elektrycznym.

Do występujących w zawodzie chorób można zaliczyć m.in.:

- zatrucia ostre i przewlekłe,
- ostre reakcje alergiczne,
- choroby skóry,
- choroby układu oddechowego,
- uszkodzenia słuchu,
- uszkodzenia wzroku.

WAŻNE:

W związku z występującymi zagrożeniami w pracy **montażysty reprodukcyjnego** szczególnie ważne jest planowanie i organizacja pracy zgodnie z:

- zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zasadami przeciwpożarowymi,
- zasadami ochrony środowiska,
- zasadami ergonomii,
- zasadami gospodarowania odpadami i procedurami wewnątrzzakładowymi.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **montażysta reprodukcyjny** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw,
- widzenie stereoskopowe (widzenie głębi umożliwiające ocenę odległości),
- spostrzegawczość,
- czucie dotykowe,
- zręczność rąk,
- zręczność palców;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- dobra pamięć,
- wyobraźnia przestrzenna,
- rozumowanie logiczne,
- wyobraźnia i myślenie twórcze,
- współdziałanie i współpraca w zespole (grupie);

w kategorii cech osobowościowych

- gotowość do współdziałania,
- gotowość do pracy indywidualnej,
- cierpliwość,
- samodzielność,
- samokontrola,
- rzetelność,
- dokładność,
- dbałość o jakość pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Montażysta reprodukcyjny powinien charakteryzować się dobrą ogólną sprawnością fizyczną, a także ponadprzeciętnie sprawnym wzrokiem i niezwykle zręcznymi rękami. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac umiarkowanie ciężkich.

Przeciwwskazaniami do wykonywania tego zawodu są:

- alergie i choroby skóry,

- wady wzroku niepoddające się korekcji,
- choroby ograniczające sprawność manualną,
- zaburzenia układu oddechowego.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** preferowane jest (dla młodzieży) wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodzie pokrewnym drukarz lub ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych, przewidzianej dla zawodu drukarz.

Pracę w zawodzie montażysta reprodukcyjny może wykonywać również osoba, która:

- została przyuczona do zawodu,
- uzyskała doświadczenie w trakcie wykonywania pracy.

W zawodzie tym mogą pracować także osoby z wykształceniem średnim technicznym, posiadające kwalifikacje w zawodzie technik procesów drukowania.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Do wykonywania zawodu **montażysta reprodukcyjny** nie są wymagane tytuły zawodowe, kwalifikacje czy uprawnienia zawodowe. Jednak pracodawcy najchętniej zatrudniają osoby posiadające:

- świadectwo czeladnicze, dyplom mistrzowski w zawodzie pokrewnym drukarz, uzyskane w ramach rzemieślniczego przygotowania zawodowego, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- dyplom potwierdzający kwalifikację AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych, wyodrębnioną w zawodzie pokrewnym drukarz, uzyskany po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Cenione jest również posiadanie:

- suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego),
- udokumentowanego doświadczenia zawodowego w dziedzinie poligrafii, w zakresie prac przygotowawczych do druku.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Nowo zatrudniony pracownik bez doświadczenia w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** zaczyna pracę na stanowisku pomocnika. Następnie może awansować na stanowisko samodzielnego montażysty reprodukcyjnego. Montażysta reprodukcyjny jako samodzielny pracownik posiada możliwość wykonywania pracy bez nadzoru technicznego. W miarę nabywania doświadczenia

zawodowego i podnoszenia kwalifikacji, może uzyskać wzrost wynagrodzenia lub ofertę pracy na lepszych warunkach i z wyższym wynagrodzeniem.

Możliwość dalszego rozwoju zawodowego można uzyskać poprzez:

- uczestniczenie w specjalistycznych kursach i szkoleniach organizowanych w przedsiębiorstwie lub w wyspecjalizowanych ośrodkach szkoleniowych,
- rozszerzenie swoich kompetencji zawodowych poprzez podejmowanie kształcenia i/lub szkolenia w zawodach pokrewnych: fotograf poligraficzny, fotograf w drukarni filmowej, giloszer poligraficzny, grawer poligraficzny, komputerowy składacz tekstu, moletownik, operator DTP, operator fotoskładu, operator skanera poligraficznego, rysownik litograficzny, rytownik, trawiacz poligraficzny. Część tych zawodów wymaga rozwijania wiedzy i umiejętności z zakresu wykorzystania technologii CTF (ang. computer to film, pol. „z komputera na kliszę”)¹ czy poligrafii cyfrowej³⁰,
- ukończenie studiów wyższych lub podyplomowych na kierunku związanym z poligrafią w przypadku osób posiadających wykształcenie średnie i zdany egzamin maturalny.

Dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia w zawodzie drukarz istnieje możliwość rozwoju zawodowego w ramach kształcenia w branżowej szkole II stopnia oraz w technikum, w zawodzie pokrewnym technik procesów drukowania, z wyodrębnioną kwalifikacją AU.43 Planowanie i kontrola produkcji poligraficznej.

Osoby dorosłe mają możliwość kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych oraz AU.43 Planowanie i kontrola produkcji poligraficznej.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** nie ma możliwości bezpośredniego potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej.

Możliwe jest potwierdzanie kompetencji przydatnych do wykonywania tego zawodu:

- przystępując do egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną, potwierdzającego kwalifikację AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych, właściwą dla zawodu szkolnego (pokrewnego) drukarz, także w trybie eksternistycznym,
- przystępując do egzaminu czeladniczego lub mistrzowskiego przed Izbą Rzemieślniczą, w zawodzie pokrewnym drukarz. Do tych egzaminów mogą przystępować zarówno absolwenci nauki zawodu u rzemieślnika, jak również osoby, które kompetencje nabyły poprzez doświadczenie w pracy.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik procesów drukowania ⁵	311935
Fotograf poligraficzny	732101
Fotograf w drukarni filmowej	732102
Giloszer poligraficzny	732103
Grawer poligraficzny	732104
Komputerowy składacz tekstu	732105

Moletownik	732106
Operator DTP	732108
Operator fotoskładu	732109
Operator skanera poligraficznego	732110
Rysownik litograficzny	732111
Rytownik	732112
Trawiacz poligraficzny	732113
Drukarz ⁵	732201

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Przygotowywanie schematu rozmieszczenia kolumn, użytków montażowych oraz znaków kontrolnych zgodnie z kartą zamówieniowo-dyspozycyjną i makietą wydawniczą.
- Z2 Montowanie formy kopiowej.
- Z3 Wykonywanie odbitek kontrolnych i oznakowanie form kopiowych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie montażu ręcznego form kopiowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie montażu ręcznego form kopiowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie schematu rozmieszczenia kolumn, użytków montażowych oraz znaków kontrolnych zgodnie z kartą zamówieniowo-dyspozycyjną i makietą wydawniczą	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Zasady odczytywania karty zamówieniowo-dyspozycyjnej; - Zasady odczytywania makiety wydawniczej; - Zasady przygotowania schematu rozmieszczenia i poszczególne czynności, składające się na ten proces.	- Odczytywać kartę zamówieniowo-dyspozycyjną; - Odczytywać makietę wydawniczą; - Przygotowywać schemat rozmieszczenia poprzez wykonanie obrysu kolumn, ilustracji lub innych elementów przy zachowaniu właściwych marginesów oraz umieszczeniu znaków pomocniczych.

Z2 Montowanie formy kopiowej	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
- Rodzaje form kopiowych i ich elementy; - Rodzaje znaków kontrolnych i zasady ich stosowania; - Materiały (folie, papier) wykorzystywane w procesie montowania formy kopiowej i ich zastosowanie; - Urządzenia i przyrządy wykorzystywane w procesie montowania formy kopiowej i ich zastosowanie; - Zasady <u>formatowania użytków</u>⁸; - Zasady <u>rozmieszczania użytków</u>³³;	- Rozróżniać rodzaje form kopiowych i ich elementy; - Odczytywać znaki kontrolne i posługiwać się nimi; - Rozróżniać, dobierać i stosować materiały wykorzystywane w procesie montowania formy kopiowej w zależności od potrzeb; - Rozróżniać, dobierać i stosować urządzenia i przyrządy wykorzystywane w procesie montowania formy kopiowej w zależności od potrzeb; - Formatować użytki;

• Zasady umocowywania użytków⁴¹; • Rodzaje pasowania użytków²⁷ (pasowanie na rysunek²⁴, pasowanie na znaki²⁶, pasowanie na perforacje²³, pasowanie na ślepą kopię²⁵); • Zasady pasowania użytków.	• Rozmieszczać użytki; • Umocowywać użytki; • Rozróżniać rodzaje pasowania użytków; • Pasować użytki.
---	--

23 Wykonywanie odbitek kontrolnych i oznakowanie form kopiowych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
• Wady formy kopiowej; • Zasady sporządzania odbitek kontrolnych i ich przeznaczenie; • Zasady sporządzania metryczki formy kopiowej.	• Rozróżniać, wskazywać i eliminować wady formy kopiowej; • Kontrolować jakość wykonania formy kopiowej poprzez sporządzenie odbitek kontrolnych; • Sporządzać metryczkę formy kopiowej w celu jej oznakowania i późniejszej identyfikacji.

3.3. Kompetencje społeczne

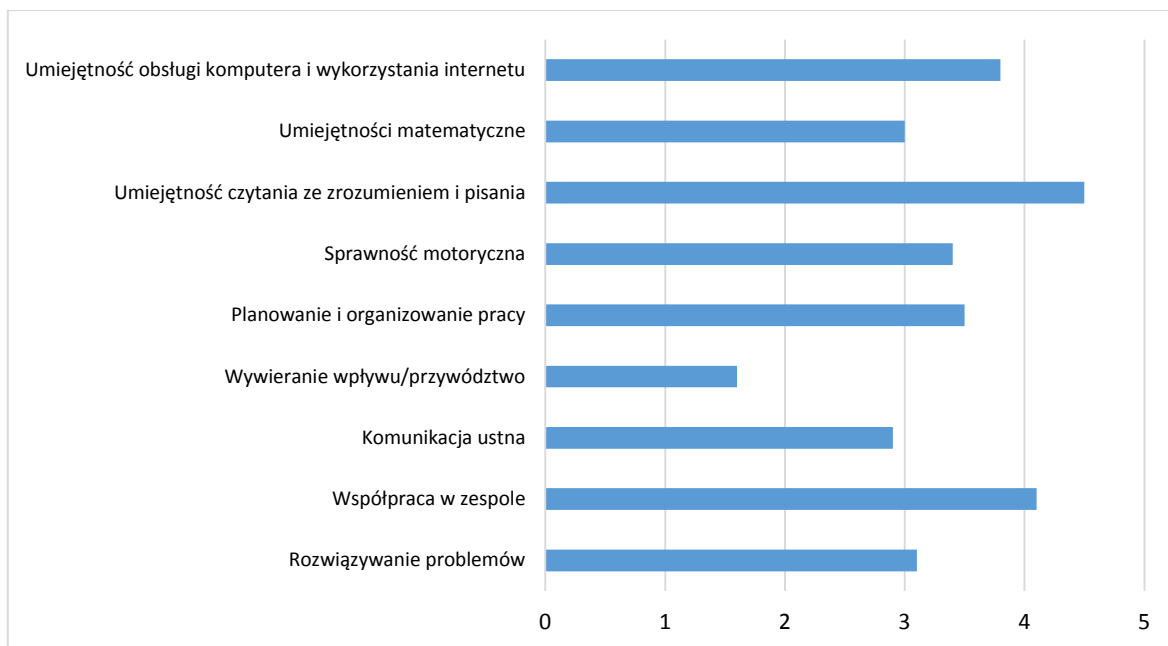
Pracownik w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań mających wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz pozostałych osób pracujących w zorganizowanych warunkach zakładu poligraficznego.
- Wykonywania powierzonych mu zadań z należytą starannością i ponoszenia odpowiedzialności za ich efekty.
- Dzielenia się swoją wiedzą z mniej doświadczonymi współpracownikami.
- Zachowania zasad kultury osobistej w kontaktach ze współpracownikami.
- Rozwijania swojej wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **montażysta reprodukcyjny**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **montażysta reprodukcyjny**.

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Montażysta reprodukcyjny ma niewielkie możliwości podjęcia pracy w zawodzie. Może znaleźć pracę wyłącznie w zakładach poligraficznych, które stosują techniki druku z udziałem form kopiowych, ale nie wykorzystują przy tym oprogramowania komputerowego czy technologii CTF (ang. computer to film, pol. „z komputera na kliszę”).

Obecnie (2019 r.) takich zakładów jest niewiele, ponieważ techniki druku z zastosowaniem bardziej nowoczesnych technologii pochłaniają mniejsze koszty i wymagają mniejszych nakładów czasu.

W związku z powyższym najlepszym sposobem na zwiększenie szans na rynku pracy dla montażysty reprodukcyjnego jest rozszerzenie kompetencji zawodowych i podjęcie pracy w zawodach pokrewnych, np. operator DTP lub operator skanera poligraficznego. Liczba ofert pracy dla operatorów DTP i operatorów skanera poligraficznego w skali całego kraju zbliżona do liczby osób

zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia, przy czym w roku 2019 w niektórych powiatach odnotowano wzrost zapotrzebowania na pracowników w tych zawodach.

Operatorzy DTP i operatorzy skanera poligraficznego mogą znaleźć zatrudnienie w zakładach poligraficznych specjalizujących się na przykład w drukowaniu etykiet, opakowań i materiałów promocyjnych (folderów, ulotek, katalogów bądź kalendarzy) albo w wykonywaniu zleceń polegających na druku gazet czy książek.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (w 2019 roku) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **montażysta reprodukcyjny**, ale osoba zainteresowana podjęciem pracy w tym zawodzie może:

- ukończyć branżową szkołę I stopnia w zawodzie pokrewnym drukarz,
- ukończyć kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych, właściwej dla zawodu szkolnego drukarz,
- zdobyć tytuł czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie pokrewnym drukarz, nadawane w ramach rzemieślniczego przygotowania zawodowego, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla dorosłych) mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego, na kody składające się z trzech wielkich liter, wskazujących na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Montażysta reprodukcyjny może doskonalić swoją wiedzę i umiejętności, biorąc udział w szkoleniach organizowanych przez:

- placówki kształcenia zawodowego – publiczne i niepubliczne,
- Izby Rzemieślnicze,
- prywatne firmy edukacyjne,
- zakłady doskonalenia zawodowego.

Przykładowa tematyka szkoleń:

- nowoczesne systemy produkcyjne w poligrafii,
- tworzenie form kopiiowych z zastosowaniem technologii komputerowych.

Ukończenie takich szkoleń pozwala na rozszerzenie kompetencji zawodowych i stwarza możliwość zatrudnienia w zawodach pokrewnych, np. operator DTP lub operator skanera poligraficznego.

Organizatorzy szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

Montażysta reprodukcyjny może również doskonalić swoją wiedzę i umiejętności samodzielnie, korzystając ze specjalistycznej literatury oraz czasopism branżowych.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2019 r.) osób pracujących w zawodzie **montażysta reprodukcyjny** kształtuje się najczęściej na poziomie od 2250 zł do ok. 4050 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat (bliżej górnej granicy przedziału w przypadku posiadania dodatkowych kwalifikacji i wykonywania na przykład składu DTP czy obsługi złożonych procesów drukowania). Dodatkowo wysokość wynagrodzenia zależy także od:

- wielkości i kapitału firmy,
- wykształcenia i stażu pracownika,
- regionu zatrudnienia.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność.

Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczegolach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **montażysta reprodukcyjny** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnością. Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia,
- słabo słyszających (03-L), jeżeli ich niepełnosprawność można skorygować za pomocą implantów lub aparatów słuchowych w stopniu umożliwiającym komunikację werbalną.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

Literatura branżowa:

- Bucholc J. (i in.): Podręcznik fleksografii. Zrzeszenie Polskich Fleksografów, Warszawa 1998.
- Izdebska J.: Podstawy BHP i analiza zagrożeń w przemyśle poligraficznym. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2016.
- Jakucewicz S., Magdzik S.: Podstawy poligrafii. WSiP, Warszawa 2005.
- Józwiak B. (i in.): Rynek książki w Polsce 2016: poligrafia i papier. Biblioteka Analiz, Warszawa 2016.
- Poligrafia ogólna. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1993.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzawodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie drukarz: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/732201.pdf
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: <http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Rzemiosła Polskiego. Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).

Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).

Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	CTF (ang. computer to film, pol. „z komputera na kliszę”)	Poligraficzna metoda otrzymywania negatywów lub diapoztywów przy użyciu komputera. Oryginał jest przetwarzany na postać cyfrową (dane) za pomocą specjalnego programu komputerowego. Dane są następnie wykorzystywane do sterowania wiązką promieniowania lasera naświetlającego błonę fotograficzną. Po przeprowadzeniu obróbki fotograficznej błony otrzymuje się negatyw lub diapoztyw. Uwaga: w poligrafii nie stosuje się polskiego tłumaczenia tego terminu.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/ctfilm;3888304.html [dostęp: 31.03.2019]
2	Cyrkiel drążkowy	Przyrząd pomiarowy w postaci metalowego pręta z nakładanymi ruchomymi igłami lub systemem soczewek (np. lupy powiększającej z krzyżem włosowym), przeznaczony do kontroli pasowania przenoszonych kopii pigmentowych w technice drukowania wkłęsłego.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
3	Diapoztyw	Inaczej przezrocze. Obraz czarno-biały lub barwny, zwykle fotograficzny, wykonany na podłożu przezroczystym, oglądany w prześwicie. Diapoztyw można otrzymać, kopiując go z negatywu lub wykonując zdjęcie na fotograficznym materiale odwracalnym.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/diapoztyw;3892467.html [dostęp: 31.03.2019]
4	DTP (ang. Desktop Publishing, pol. „publikowanie zza biurka”)	Technika wykorzystywana w poligrafii, polegająca na wprowadzaniu do pamięci komputera materiału przeznaczonego do reprodukcji (tekstu, ilustracji kreskowych lub wielotonalnych) przy użyciu odpowiedniego programu komputerowego. Uwaga: w poligrafii nie stosuje się polskiego tłumaczenia tego terminu.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/DTP;3894577.html [dostęp: 31.03.2019]
5	Folia montażowa	Arkusz przeźroczystej folii z tworzywa sztucznego (np. trójcjanowa, poliwęglanowa, poliestrowa, polistyrenowa), bezbarwnej, nieciągliwej, stosowany jako podłoże do wykonywania form kopiowych.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
6	Forma drukowa	Zbiór elementów drukujących przeznaczony do przenoszenia farby drukowej na podłoże drukowe (papier, tkaninę, folię z tworzyw sztucznych lub metalową i in.) różnymi metodami drukowania.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/drukowa-forma;3894427.html [dostęp: 31.03.2019]
7	Forma kopiowa	Zestaw oryginałów (tekstów, rysunków kreskowych, fotografii) lub ich negatywów albo diapoztywów, przygotowany zgodnie z zamierzonym układem typograficznym. Służy do wytworzenia formy drukowej w procesie kopiowania.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/kopiowa-forma;3925604.html [dostęp: 31.03.2019]
8	Formatowanie użytków	Doprowadzanie powierzchni użytku montażowego do ściśle określonego formatu ilustracji.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
9	Frezarka	Rodzaj obrabiarki skrawającej służącej do obróbki za pomocą frezów (lub głowic frezowych), płaszczyzn, powierzchni krzywoliniowych, rowków, wgłębień itp.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/frezarka;3902775.html [dostęp: 31.03.2019]

10	Kamień litograficzny	Kamienna płyta (zwykle z węgla wapnia) o wyszlifowanej powierzchni, na którą nanosi się lewoczytelny rysunek w litografii (metodzie drukowania płaskiego i technice graficznej).	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/litografia;3933235.html [dostęp: 31.03.2019]
11	Klisza chemigraficzna	Forma drukowa wytwarzana na płytach chemigraficznych (z metalu lub tworzywa sztucznego) metodami fotochemicznymi albo w wyniku grawerowania elektronicznego w chemigrafii, technice wykonywania form drukowych do drukowania wypukłego z twardymi (nie elastycznymi) elementami drukowymi.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/chemigrafia;3885056.html [dostęp: 31.03.2019]
12	Kołki do pasowania	Specjalne kołki metalowe, o określonym kształcie i dokładnych wymiarach, przeznaczone do pasowania błon fotograficznych i folii montażowych.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
13	Liniał mierniczy	Przyrząd pomiarowy w postaci metalowego pręta z przesuwanymi igłami lub systemem soczewek (np. lupy powiększającej z krzyżem włosowym) przeznaczony do kontroli pasowania przenoszonych kopii.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
14	Listwa pasująca	Metalowa cienka listwa z kołeczkami o określonym kształcie i odstępach, dokładnie pasującymi do otworów wykonanych perforatorem.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
15	Lupa montażowa	Specjalna lupa wyposażona w długi tubus z soczewką i krzyżem włosowym pozwalająca uniknąć paralaksy przy montażu, dzięki możliwości prostopadłej obserwacji montowanych przeźroczy.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
16	Maszyna drukarska arkuszowa	Rodzaj maszyny drukarskiej wyróżniony ze względu na postać podłoża drukowego, obok maszyny drukującej zwojowej. Maszyny drukujące arkuszowe służą do drukowania na arkuszach, zaś maszyny drukujące zwojowe – do drukowania na taśmach.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/drukujace-maszyny;3894441.html [dostęp: 31.03.2019]
17	Maszyna drukarska offsetowa	Maszyna służąca do drukowania metodą offsetową (metoda drukowania płaskiego, pośredniego).	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/offset;3950164.html [dostęp: 31.03.2019]
18	Maszyna fleksograficzna	Maszyna służąca do drukowania metodą fleksodruku, metody drukowania wypukłego stosującej elastyczne formy drukowe z gumy lub tworzyw sztucznych.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/fleksodruk;3901467.html [dostęp: 31.03.2019]
19	Metryczka formy kopiaowej	Skrócone informacje, np. numer zamówienia, formy arkusza itp., umieszczone bezpośrednio na marginesie formy kopiaowej lub na dołączonej przywieszce.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
20	Montowanie form kopiaowych	Rozmieszczanie i umocowywanie rysunków i tekstów w postaci użytków montażowych na podłożu montażowym zgodnie z ustalonym układem.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
21	Negatyw	Obraz o odwróconej luminancji i barwach w stosunku do oryginału.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/negatyw;4009287.html [dostęp: 31.03.2019]

22	Nożyk montażowy	Nożyk stalowy o specjalnym profilu ostrza, niepozostawiający po cięciu szkodliwych zadziórów (gradów) na krawędziach użytków.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
23	Pasowanie na perforacje	Rodzaj pasowania wykonywany na podstawie otworów perforacyjnych.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
24	Pasowanie na rysunek	Rodzaj pasowania wykonywany na podstawie rysunku obrazu podstawowej formy kopiaowej.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
25	Pasowanie na ślepą kopię	Rodzaj pasowania na rysunek zrobiony na podstawie jednobarwnej kopii wykonanej z podstawowej formy kopiaowej.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
26	Pasowanie na znaki	Rodzaj pasowania wykonywany na podstawie znaków pasowania podstawowej formy kopiaowej.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
27	Pasowanie użytków	Część procesu montowania, polegająca na doprowadzeniu do właściwego umieszczenia użytków montażowych na formach kopiaowych do drukowania wielobarwnego i wielokolorowego, zapewniająca w efekcie pokrywanie się konturów rysunków poszczególnych barw.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
28	Perforator (dziurkacz)	Urządzenie do powtarzalnego wykonywania w użytkach lub foliach montażowych otworów o dokładnie ustalonym kształcie i odstępach. Otwory te są przeznaczone w procesie montażu do pasowania mechanicznego (zamiast wizualnego) za pomocą listwy i kołków pasujących.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
29	Poligrafia	Dziedzina techniki, zajmująca się procesami wytwarzania druków (książek, czasopism, prospektów, plakatów i in.) oraz zadrukowanych opakowań na różnych podłożach (papierowym, kartonowym, tekturowym, metalowym, z tworzyw sztucznych). Obejmuje też badanie oraz doskonalenie materiałów, wyrobów i urządzeń czy opracowywanie nowych metod reprodukcyjnych.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/poligrafia;3959469.html [dostęp: 31.03.2019]
30	Poligrafia cyfrowa	Metody i procesy w poligrafii z wykorzystaniem urządzeń do cyfrowej obróbki i montażu materiałów. Po przeprowadzeniu cyfrowego montażu można też bezpośrednio (z pominięciem operacji stosowanych w klasycznych procesach wytwarzania form drukowych i drukowania) otrzymać formy drukowe metodą CTF lub od razu odbitki drukowe metodą CTP (od komputera do odbitki drukowej; drukowanie cyfrowe).	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/poligrafia;3959469.html [dostęp: 31.03.2019]

31	Przykrawarka	Przyrząd do precyzyjnego, prostoliniowego przycinania użytków montażowych na podłożu foliowym.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
32	Pulpit montażowy	Rodzaj stołu montażowego małego formatu, przystosowanego do wykonywania precyzyjnych operacji montażowych, np. montowania kolorów, kolumn itp.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
33	Rozmieszczanie użytków	Część procesu montowania, polegająca na zestawieniu rysunków i tekstów (użytków) montażowych zgodnie z ustalonym układem (wzorcem, szkicem lub makietą).	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
34	Schemat rozmieszczenia	Arkusz materiału przezroczystego lub półprzezroczystego z podziałką milimetrową, z zaznaczonymi obrysami kolumn i znakami pomocniczymi, rozrysowany zgodnie z ustalonym układem.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
35	Skaner poligraficzny	Urządzenie elektroniczne do odtwarzania i korygowania tonalności i barw obrazu oryginału oraz do zapisywania obrazu na odpowiednim materiale. Zawiera komputer oraz głowice: odczytującą obraz oryginału i odtwarzającą go według danych z komputera.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/skaner;4010000.html [dostęp: 31.03.2019]
36	Stół montażowy	Rodzaj stołu podświetlonego, przystosowanego do prac montażowych dzięki wyposażeniu w urządzenia ułatwiające montaż (listwy przesuwne, podziałki, lupy itp.).	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
37	Stół podświetlony	Stół wyposażony w lampy, których światło zostaje równomiernie rozproszone przez płytę stołu ze szkła matowego lub mlecznego, przeznaczony do prac w świetle przepuszczonym.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
38	Światłoczułość	Wrażliwość na działanie światła. W fotografii – wielkość określająca stopień reagowania fotograficznych materiałów światłoczułych na światło białe o określonym składzie spektralnym (temperaturze barwowej).	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/swiatloczulosc;3984401.html [dostęp: 31.03.2019]
39	Taśma montażowa	Specjalna przezroczysta taśma powleczona jednostronnie klejem, przeznaczona do montowania użytków na formie kopiaowej lub do innych celów w procesie przygotowania formy.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
40	Trawienie	Wytrawianie, proces usuwania powierzchniowej warstwy ciała stałego przez poddawanie go działaniu odpowiedniej substancji w odpowiednich warunkach, w poligrafii i technikach graficznych używany do wytrawiania wzorów na powierzchniach (np. przy wytwarzaniu form drukowych).	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/trawienie;3988888.html [dostęp: 31.03.2019]

41	Umocowywanie użytków	Część procesu montowania, polegająca na połączeniu użytków montażowych z podłożem montażowym.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
42	Użytek montażowy	Element graficzny formy kopiaowej na materiale przeźroczystym, np. rysunek, tekst, winieta, inicjał, znak pomocniczy.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
43	Wziernik montażowy	Specjalny przyrząd, wyposażony w długi tubus oraz najczęściej krzyż włosowy, pozwalający uniknąć paralaksy dzięki możliwości prostopadłej obserwacji montowanych przeźroczy.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”
44	Znaki kontrolne	Znaki pomocnicze, przeznaczone do ułatwienia kontroli na poszczególnych etapach produkcji. Mogą występować znaki: pasowania, złamywania, pozycyjne, formatowe, grzbietowe, boczne i inne umowne.	Norma branżowa „Podstawowe techniki drukowania – Wykonanie formy kopiaowej – Nazwy i określenia – BN-73/7401-07”

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.